

աւագ հինգշաբթի կը զրեն՝ թէ «նշխար գործի»:

Գալով գործողին, անշուշտ մեր ցով ևս սարկաւազաց յատուկ էր, ինչպէս լամբրոնացին կը զրէ։ Սակայն որովհետեւ բոլոր եկեղեցիք սարկաւագ ունեցած չեն միշտ, և անոր պաշտօնը քահանայք կը կատարէին, Պարտաւայ կամ Միռնի ժողովոյն (768ին) կանոնները կը սահմանեն, «Քահանայք մի՛ իշխանցեն զնշխար կենաց հացին մանկանց կամ զինուորաց տալ առնել, այլ ինքեննը արասցեն» (ժբ.)։ Ենորհալին չափազանցօրէն կը պահանջէր՝ որ նոյն ինքն պատարագիչը պատրաստէր, և ոչ թէ միւս քահանայից շինածը գործածէր։

8. — Մակար կը յանձնարարէ՝ որ սուրբ սեղանը վարագործով ծածկուի. մկրտատունն անոր ետև զրուի՝ աջ կողմէն, ժառանգաւորին ըստ իւրաքանչիր աստիճանի. Ժողովուրդը վարագործէն դուրս մնայ, և երախայք զրան ըով (411):

9. — Կը հաստատէ՝ իրը պատուիրան՝ իւր բոլոր ըստածները, «ըստ ինդրոյ աշազանց ձերըց, և կը նզովէ անոցմէն խոտորողները։ Առանց մէջ էր վերոյիշեալ Տուրք հափսկոպոսը, որ վաստակած կը կոչէ։ Յայտնի է՝ որ մեր պատուիրակները գանգատեր էն անոր զէմ, որ ցիշ մը ժամանակ արիանուաց հետ միաբաներ էր, յետոյ զղացեր, և «արդ այլ ևս յանդզնագոյնս խորհի», ինք ոսուկ հափսկոպոս, մեր արքեպիսկոպոսին հաւասար պատիւ կուտար իւր անձին, ինչ որ Երուսալեմի հայրապետն անվայելուց կը գտնէ. և կը յանձնարարէ «զայնպիսին քաղցրութեամբ» ի հնապանութիւն կոչէլ, և եթէ ի նոյն մնացէ, Խորշել իրեւ յօտարէ» (412):

Հոս կ'աւարտի «ողջունիւ» Մակարիոսի թուղթը, որ այսպէս մեր առջև կը զնէ Դ զարուն, մեր հեթանոսութիւնէ ի բրիտանէւութիւն անցման թերակազմ շըջանին մէջ տիրող անկանոնութիւնը. և որոց հետազայ սրբազրութեան մէջ յայտնապէս

ազգեցիկ զեր մ'ունեցեր է սուրբ քաղաքին նշանաւոր հայրապետին այդ թուղթը։ Այս պատճառու ալ մեր եկեղեցական կայ նոնաց կարգն է մտեր, և ամենակարեւոր յիշատակարան մը պիտի մնայ հայ հեկեցւոյ տարեզրութեանց մէջ։

Հ. Վ. ՀԱՅՈՒՆԻ

ՊՐԻՆԵՐՈՒ ԵՐԳԸ ԶՈՒՐԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Մարդկային հոգին
Նըման է ծուրին,
Երկրկիքն կ'իջնէ
Եւ միշտ գէպ ի վար
Երկիր կը զիմէ
Շարունակաբար։

Երբոր բարձր ու սեպ
Ժայռերու կողքէն
Ժառագայթն ամբիծ հոսի, այն ատնն
Ներդաշնիքորէն
Ամպի կոհակա մէջ նա կը քեշրի՝
Լըպիծ ժայռին վրայ։
Եւ ապա հեծարի հիւրանկալունելով,
Գող մ'առած դէմքին կ'իջնէ գէպ անդունդ
Մեղմի մորնչելով։

Ու յար բախելով
Զուրէն զիր ցըցուն սեպ սիպ ժայռերուն
Տժգն կը փրփի,

Մսորինանաբար
Միշտ խոր մըխսւելով։

Հարթ անկողնին մէջ
Դէպ ի գաւան, հովրտն նա կը սողսակի.
Եւ պարզ լընին վրայ
Աստղերը բոլոր կը ցոլացընն
Եր գէմը պայծառ։

Հոփն է տոփաւորն
Ազուոր՝ կոհակաց . . .,
Հոփն ամբողջապէս
Փրփուր ալիքներն կը խառնըշուկի . . .

* *

Մարդու հոգի,
Արքան ջուրին կը նըմանիս,
Խոկ գուն, մարդու նակատագիր,
Ո՛քան հովին կը նըմանիս;

Բնզր. Բրգ. ՑԱԽՈՅ-ԳՐԱԴԱՐ

ԳԷՕԹԵ

1. ԱԵԿՆ. պարզ. 84. — 2. Թռողք, Վ. Ենակ. 148.